

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความต้องการและปัญหาการใช้บริการสารสนเทศห้องสมุด มหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) โดยใช้แบบสอบถาม (questionnaire) เพื่อศึกษาลักษณะประชากรและความต้องการใช้บริการสารสนเทศห้องสมุดมหาวิทยาลัยรามคำแหง ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ในการวิจัย เครื่องมือในการวิจัยกับการเก็บรวบรวมข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงในระดับปริญญาตรีที่มีสถานภาพเป็นนักศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ส่วนกลาง)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถาม (questionnaire) ที่ใช้สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลจากความต้องการและปัญหาการใช้บริการสารสนเทศห้องสมุดมหาวิทยาลัยรามคำแหง ซึ่งประกอบไปด้วยคำถามแบบปลายปิด (close-ended questions) และคำถามแบบปลายเปิด (open-ended questions) โดยแบ่งออกเป็นตอน ๆ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างและได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัยและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความต้องการ และปัญหาการใช้บริการสารสนเทศห้องสมุดมหาวิทยาลัยรามคำแหงของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามพฤติกรรมการใช้บริการสารสนเทศห้องสมุดมหาวิทยาลัยรามคำแหงของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง

3. ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการและปัญหาการใช้บริการสารสนเทศห้องสมุดมหาวิทยาลัยรามคำแหงของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง และจำแนกกลุ่มตัวแปรที่ต้องการศึกษา โดยมีการแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 6 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับลักษณะประชากรของนักศึกษา

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้บริการสารสนเทศห้องสมุดมหาวิทยาลัยรามคำแหงของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับเรื่องอำนวยความสะดวกในการใช้บริการสารสนเทศห้องสมุดมหาวิทยาลัยรามคำแหงของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง

ตอนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับความสะดวกในการเข้าถึงบริการสารสนเทศห้องสมุดมหาวิทยาลัยรามคำแหงของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง

ตอนที่ 5 คำถามเกี่ยวกับความต้องการใช้บริการสารสนเทศห้องสมุดมหาวิทยาลัยรามคำแหงของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง

ตอนที่ 6 คำถามเกี่ยวกับปัญหาการใช้บริการสารสนเทศห้องสมุดมหาวิทยาลัยรามคำแหงของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง

การทดสอบและวิเคราะห์เครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้ได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้ทำการทดสอบและวิเคราะห์เครื่องมือหาความเที่ยงตรง และความเชื่อถือได้ (reliability) ของแบบสอบถาม ดังนี้

1. การทดสอบความถูกต้องใช้ได้ของแบบสอบถาม (content validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่เรียบเรียงแล้วไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องเพื่อขอคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขในเบื้องต้น

2. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องจากอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับผู้อ่านและให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้ง

3. หาความน่าเชื่อถือ ของแบบสอบถาม (reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้ (tryout) กับนักศึกษาจำนวน 30 ชุด ที่เป็นนักศึกษานอกกลุ่มวิจัย เพื่อหาความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธี Cronbach's alpha reliability coefficient ด้วย โปรแกรม SPSS for Windows ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ซึ่งต้องได้ค่าความเชื่อถือได้อย่างน้อยเท่ากับ 0.85 ซึ่งมีความน่าเชื่อถือสูงพอที่จะยอมรับและนำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษาต่อไป (วิษณุ สุวรรณเพิ่ม, 2549)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล และใช้วิธีแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างตอบด้วยตนเอง (self-administered questionnaire) การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการในเดือน มกราคม ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2552 แบบเจาะจงจำนวนทั้งหมด 400 ชุด

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามได้ทั้งหมดแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้อง และความครบถ้วนของข้อมูล ก่อนที่จะนำคำตอบที่ได้มาลงรหัสบันทึกข้อมูล และประมวลผลด้วยโปรแกรม SPSS for Windows ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ในการป้อนข้อมูล ประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเพื่อการวิจัย ดังนี้

1. ข้อมูลลักษณะประชากรของนักศึกษา ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา คณะที่สังกัด โดยการวิเคราะห์หาจำนวนและค่าร้อยละ
2. พฤติกรรมการใช้บริการสารสนเทศห้องสมุดมหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยวิเคราะห์หาจำนวนและค่าร้อยละ
3. เครื่องอำนวยความสะดวกในการใช้บริการสารสนเทศห้องสมุดมหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยวิเคราะห์หาจำนวนและค่าร้อยละ
4. ความสะดวกในการเข้าถึงบริการสารสนเทศห้องสมุดมหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยวิเคราะห์หาจำนวนและค่าร้อยละ
5. ความต้องการใช้บริการสารสนเทศห้องสมุดมหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการ
6. ปัญหาการให้บริการสารสนเทศห้องสมุดมหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหา

แบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาใช้มาตรวัดตามวิธี Likert มีระดับการวัด 5 ระดับ (ratingscale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และการให้คะแนน แต่ละข้อเป็นดังนี้

มากที่สุด	5	คะแนน
มาก	4	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
น้อย	2	คะแนน
น้อยที่สุด	1	คะแนน

การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีหลักในการพิจารณา
ดังนี้ (Best, 1986, pp. 181-183)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00-1.50	แทนระดับ	น้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.51-2.50	แทนระดับ	น้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.51-3.50	แทนระดับ	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.51-4.50	แทนระดับ	มาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.51-5.00	แทนระดับ	มากที่สุด